

1. Shrnutí

- Reálný přírůstek hrubého domácího produktu (HDP) v roce 2019 dosáhl 2,3 %. Dynamika tak oproti předchozímu roku zpomalovala. Domácí spotřeba zůstala pátým rokem pevnou oporou meziroční dynamiky HDP. Mírně růst podpořila i bilance zahraničního obchodu. Výdaje na tvorbu hrubého kapitálu si ale silný růst neudržely. V rámci EU byl český hospodářský růst stále nadprůměrný. U většiny zemí EU došlo ke zpomalení.
- Hodnota vývozu loni rostla podstatně rychleji než dovoz, což vedlo ke zlepšení přebytku zahraničního obchodu se zbožím a službami na 346,4 mld. korun. Naopak záporné saldo prvotních důchodů se prohloubilo o 47,0 mld. korun na 353,4 mld. To ve svém důsledku vedlo ke zhoršení deficitu běžných transakcí rezidentů s nerezidenty na 58,0 mld. korun. Čistý příliv kapitálových transferů dosáhl 53,9 mld. korun, nicméně meziročně klesl. Výsledné čisté výpůjčky činily 20,8 mld. korun.
- Výdaje na tvorbu hrubého fixního kapitálu loni vzrostly o 83,9 mld. korun. Reálně se investice zvýšily o 2,2 %. Podíl investic na HDP v Česku činil 26,2 % a byl třetí nejvyšší v EU. Z hlediska reálné dynamiky investic ale byla domácí ekonomika pod průměrem Unie. Největší podíl na přírůstku investiční aktivity měly nefinanční podniky, což se také promítlo do výsledné věcné struktury, kde posilovaly zejména výdaje na stroje a zařízení. Investice vládních institucí i domácností loni rostly, ale méně než v roce 2018.
- Nominální růst hrubé přidané hodnoty (HPH) nefinančních podniků loni posílil. Celková zaměstnanost v sektoru se sice loni zvýšila, přírůstek byl ale nejnižší od roku 2011. Posílení nominální dynamiky HPH ovlivnil příznivý vývoj ve výrobě motorových vozidel i přidružených odvětvích. Meziročně se navyšovala HPH i napříč většinou odvětví služeb. Obzvlášť výrazný byl nárůst u obchodu, informačních a komunikačních činností a v profesních, vědeckých a technických činnostech.
- V sektoru finančních institucí loni došlo k výraznému propadu celkové zaměstnanosti (−3,5 %), ale rovněž investiční aktivity (−21,6 mld. korun). Loni se výrazně zvýšil objem úroků vyplacených finančními institucemi (+61,9 mld.) a dynamika přijatých úroků za tím zaostávala (+48,6 mld.). To vedlo k prvnímu poklesu salda hrubých prvotních důchodů od roku 2015.
- Sektor vládních institucí dosáhl loni přebytku 15,4 mld. korun. Kladné saldo se ale meziročně výrazně snížilo. Důvodem bylo zejména výrazné zrychlení růstu výdajů. Relativní přebytek tak dosáhl 0,3 % HDP. Na straně příjmů došlo k oslabení růstu hlavních zdrojů – sociálních příspěvků i daní z důchodů a jmění. Naopak objem přijatých daní z výroby a dovozu posiloval více než v předchozím roce. Výdaje sektoru jsou nadále taženy rostoucím objemem náhrad zaměstnancům a především sociálními dávkami a naturálními sociálními transfery. Právě tato struktura výdajů vedla k propadu ústředních vládních institucí do deficitu, zatímco místní vládní instituce i zdravotní pojišťovny si přebytky udržely. Celkový dluh vládních institucí se loni mírně zvýšil na 1 738,7 mld. korun (30,8 % HDP).
- Nominální růst hrubého disponibilního důchodu (HDD) domácností loni zpomalil, ale nadále zůstával nadprůměrný. Silněji než dříve ale na kupní sílu domácností působil nárůst cenové hladiny. Reálně se tak HDD domácností zvýšil o 3,1 %. K nominálnímu přírůstku nejvíce přispíval nárůst mezd a platů a dále hrubý provozní přebytek a hrubý smíšený důchod. Výrazné navýšení objemu přijatých sociálních dávek a zároveň zmírnění růstu odvedených běžných daní z důchodů a jmění i sociálních příspěvků vedly ke zmírnění negativního salda druhotných důchodů. Spotřeba domácností se meziročně reálně zvýšila o 2,9 %. Výdaje domácnosti směřovaly zejména do statků střednědobé spotřeby. Výrazně tak narůstala spotřeba odívání a obuvi, bytového vybavení a rekreace, kultury a sportu. Naopak k reálnému poklesu došlo u výdajů na bydlení a energie a rovněž na dopravu. Investice domácností rostly o 26,8 mld. korun.

